

Toelichting op het overz baten en lasten

Inleiding

In dit hoofdstuk is per programma een toelichting opgenomen van de financiële verschillen tussen de jaarrekening en de begroting na wijziging. Daarbij zijn tevens de reservemutaties per programma weergegeven. Per product worden de afwijkingen met een saldo groter dan € 50.000 verklaard. De opbouw bij elk product is als volgt:

- het verschil dat wordt aangegeven is het bedrag vóór bestemming (dus voor mutaties in reserves);
- vervolgens wordt dat verschil waar nodig toegelicht;
- tenslotte worden de reservemutaties voor zover nodig, toegelicht.
- kleinere verschillen worden niet toegelicht, ook niet als totaalbedrag, zodat het totaal van de genoemde verschillen in de analyse mogelijk niet exact aansluit bij het genoemde totaalverschil.

Omdat dit mogelijk tot onduidelijkheid kan leiden, geven we ten aanzien van de reservemutaties nog het volgende mee: een lagere onttrekking aan de reserve of hogere storting in de reserve is weliswaar voordelig voor die reserve, maar voor de exploitatie is dat een nadeel, omdat er een lagere inkomst op die exploitatie is. Het omgekeerde geldt uiteraard voor een hogere onttrekking of lagere storting; nadelig voor de reserve maar voordelig voor de exploitatie.

In de paragraaf bedrijfsvoering is een lijst van overschrijdingen op de lasten van de begroting opgenomen in het kader van de begrotingsrechtmatigheid. Vermeld dient te worden dat deze lijst in de paragraaf bedrijfsvoering kan afwijken van de toelichting per programma in dit hoofdstuk. Reden is dat de afwijking in dit hoofdstuk wordt toegelicht op de afwijking van het saldo van de lasten en baten tezamen voor afwijkingen groter dan € 50.000 en de lijst in de paragraaf bedrijfsvoering alle budgetoverschrijdingen op de lasten omvatten.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

Per 1-1-2016 zijn overheden Vpb-plichtig voor bepaalde onderdelen. Net als bij stichtingen wordt vanaf 1-1-2016 bij gemeenten gekeken welke activiteiten structureel winstgevend zijn en als ondernemingsactiviteit voor de vennootschapsbelasting worden gekwalificeerd. Op basis van deze jaarrekeningcijfers en volgens speciale regels wordt de fiscale winst bepaald. Het onderzoek en afstemming hierover met de Belastingdienst is nog gaande. Voorsnog is het uitgangspunt dat de gemeente Wageningen alleen voor het onderdeel parkeren Vpb-plichtig is. In 2023 is een voorlopige aanslag Vpb 2023 betaald van € 13.000.

Onvoorzien

Bij de begroting 2023 is een post onvoorzien opgenomen van € 19.000. Dit bedrag is in 2023 niet besteed en is derhalve vrijgevallen ten gunste van de exploitatie (in programma 3).

Overhead

Conform BBV-voorschrift worden de lasten en baten voor overhead niet verantwoord bij de afzonderlijke programma's. Gemeenten zijn verplicht om de lasten en baten afzonderlijk te presenteren. Op begrotingsbasis is na wijziging sprake van een totaalbedrag voor overhead (ná reservemutaties) van € 18.705.000. De realisatie van de overhead op rekeningbasis bedraagt (ná reservemutaties) € 15.385.000. Het voordeel in de jaarrekening 2023 bij de overhead komt uit op € 3.320.000 en wordt verklaard en gespecificeerd bij de toelichting van de financiële voor- en nadelen bij product 923.00 'Bedrijfsvoering', als onderdeel van de toelichtingen bij programma 3 Bestuur en Organisatie.

Structurele stortingen en onttrekkingen reserves

De structurele stortingen in en onttrekkingen aan de reserves bedragen in 2023 respectievelijk € 463.000 en € 599.000.

Incidentele baten en lasten per programma

Op grond van artikel 28 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verstrekken we een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma. De hoogte van de structurele baten en lasten kan (en zal) jaarlijks fluctueren. Deze incidentele afwijkingen binnen structurele budgetten blijven in onderstaand overzicht buiten beschouwing.

Het in artikel 28 van de BBV genoemde overzicht van toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves is per programma opgenomen in de jaarrekening bij het onderdeel baten en lasten per programma. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste incidentele baten en lasten exclusief de incidentele baten en lasten met betrekking tot corona (> € 100.000) afzonderlijk gespecificeerd.

Programma	Omschrijving	Incidentele lasten > € 100.000	Incidentele baten > € 100.000
1	Transitiekosten verbouwingen voor opvang ontheemde Oekraïners	720.000	720.000
1	Aan gezinnen met een laag inkomen uitbetaalde energiecompensatie	2.112.000	-
1	Pilot Duurzaam partnerschap Jeugd + pilot Wmo	160.000	-
2	Pilot City marketing + pilot Displays + pilot Omgevingsplan woongebieden	97.000	-
3	Decentralisatie-uitkering Energietoeslag (energiecompensatie)	-	1.473.000
3	Ontwikkeling digitale werkomgeving/hybride werken	137.000	-
3	Incidentele onderzoekskosten uitbesteding IBOR-taken	53.000	-
3	Pilot NCS (Net Citizen Score), monitoring van de klantcontactprocessen (mei-juli 2023)	5.000	-
Totaal		3.284.000	2.193.000

Incidentele voordelen:

Naast de gepresenteerde cijfers van de incidentele posten in bovenstaande tabel zijn er ook twee incidentele voordelen op een structureel budget.

Het eerste incidenteel voordeel heeft betrekking op het feit dat in de begroting 2023 via de 1e begrotingswijziging aanzienlijke extra personeelsbudgetten zijn toegevoegd in het kader van de uitvoering van het Coalitieakkoord en de implementatie van de Fitte Organisatie. Deze extra budgetten zijn voor 100% geraamd, terwijl de personele invulling gefaseerd plaatsvindt. De instroom van nieuwe medewerkers heeft in 2023 geleidelijk plaatsgevonden, waardoor niet het volledige budget in 2023 is benut. Bovendien zijn sommige vacatures om verschillende redenen nog niet opengesteld en vindt invulling daarvan plaats in 2024. Bijvoorbeeld bij team BER (Beheer en Realisatie) heeft het uitstel vooral te maken met het resultaat van het door een extern bureau ingestelde onderzoek naar de kwalitatieve en kwantitatieve bezetting op grondzaken en vastgoed, dat in het vierde kwartaal van 2023 is uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zullen de openstaande vacatures in 2024 worden ingevuld. Ook is bij de invulling van de functies uit de Nota van Wijzigingen en Fitte organisatie heel bewust geprioriteerd in de fasering. Dit betekent, dat niet alle functies tegelijk zijn opengesteld, maar ook rekening is gehouden met het absorptievermogen van de zittende organisatie. In 2023 is gestart met de meest urgente functies en in 2024 wordt hierop verder gebouwd. Tenslotte konden een aantal vacatures pas later dan gepland worden ingevuld, als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.

Dit alles heeft geleid tot een incidenteel voordeel in de jaarrekening 2023 van € 2,6 miljoen bij de personele kosten. De uitbreiding van de personele formatie heeft een structureel karakter, en daarom zijn de extra personele lasten niet bij de incidentele lasten in het overzicht opgenomen. Dit voordeel in de jaarrekening 2023 betreft een incidenteel voordeel, omdat pas in de loop van 2024 volledige invulling plaatsvindt van de vacatures.

Het tweede incidenteel voordeel heeft betrekking op het gerealiseerd overschot bij de bekostigingsregeling voor de opvang van ontheemde Oekraïners. In de jaarrekening 2023 is bij product 625.30 'Beleidsdomein Vluchtelingenbeleid' een voordelig resultaat van € 1.475.000 gerealiseerd. Hiervan wordt € 410.000 veroorzaakt door een ontvangen nabetaling over 2022 voor de opvang van ontheemde Oekraïners. Het gerealiseerde overschot op het uitvoeringsbudget van 2023 voor de opvang van ontheemde Oekraïners komt in de jaarrekening 2023 uit op € 1.065.000.

We hebben weliswaar een optisch voordeel in de jaarrekening 2023 bij het uitvoeringsbudget voor de opvang van ontheemde Oekraïners, maar dat heeft grotendeels te maken met het feit, dat in werkelijkheid niet de integrale lasten van de opvang zijn toegerekend aan het product, in overeenstemming met bestendig gemeentelijk beleid en de geldende verslaggevingsregels. Als voorbeelden worden genoemd de kosten van personeelsinzet, indirecte uitvoeringskosten en aan de uitvoeringstaak toe te rekenen overhead. De BBV-regels verbieden het opnemen van overheadkosten bij de producten/uitvoeringsprogramma's en verplichten tot het rubriceren van overheadkosten in een apart programma.

Sinds de grootschalige militaire invasie in Oekraïne op 24 februari 2022 staat Nederland voor de opgave om grote aantallen ontheemden uit Oekraïne op te vangen. Het kabinet compenseert gemeenten voor de realisatie van noodopvangplekken en andere verstrekkingen aan ontheemden uit Oekraïne met de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO). De Europese lidstaten hebben op 28 september 2023 besloten om de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) voor vluchtelingen uit Oekraïne te verlengen met één jaar tot 3 maart 2025, waardoor de maximale termijn van 3 jaar van de beschermingsrichtlijn is bereikt. De lidstaten achten de verlenging noodzakelijk vanwege de onzekere situatie in Oekraïne. Het is daardoor nog steeds nodig dat ontheemden een veilige plek in de EU kunnen vinden. Het kabinet werkt momenteel strategische beleidskeuzes uit voor het verblijf en terugkeer van vluchtelingen uit Oekraïne ná 4 maart 2025. Nederland zet in op een gecoördineerde Europese oplossing om grote verschillen in aanpak tussen de EU-landen te voorkomen, en omdat een gecoördineerde aanpak het meest effectief is. Afhankelijk van de ontwikkeling van de oorlogssituatie tussen Rusland en Oekraïne kan één van de opties ook een verdere verlenging van de (Europese) bescherming voor ontheemde Oekraïners zijn.

Het vergoedingsbedrag, dat het Rijk aan gemeenten betaalt per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek voor ontheemde Oekraïners is op 1 januari 2024 met 26,5% verlaagd van € 83 naar € 61 per dag. De verwachting is, dat door deze budgetaanpassing vanaf het begrotingsjaar 2024 een betere balans wordt bereikt tussen opvangkosten en de rijksvergoeding.

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Gemeente Wageningen van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Gemeente Wageningen is € 223.000 Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Gegevens 2023	J. de Wit	G.B. Gnodde	E.J.G.A. Speet
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	0,94	
(Fictieve) Dienstbetrekking	Ja	Ja	
Bezoldiging			
- Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	128.452	95.961	
- Beloningen betaalbaar op termijn	21.594	14.953	
Subtotaal bezoldiging	150.046	110.914	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum:	223.000	210.612	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	
Totaal bezoldiging	150.046	110.914	

Indien overschreden:			
- Het bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	
- Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	
Gegevens 2022	J. de Wit	G.B. Gnodde	E.J.G.A. Speet
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1 jan - 31 dec	15 aug - 31 dec	1 jan - 31 okt
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00	0,89
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
- Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	114.588	37.001	74.122
- Beloningen betaalbaar op termijn	22.006	6.780	12.847
Subtotaal bezoldiging	136.594	43.781	86.969
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	81.666	160.112
Totaal bezoldiging	136.594	43.781	86.969

1b. *Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking over de kalendermaand 1 t/m 12.*

Niet van toepassing.

2. *Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking*

Niet van toepassing.

3. *Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT*

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018)

Toelichting Programma 1 Wageningen Sociaal

Overzicht baten en lasten programma 1

Hieronder worden de financiële verschillen toegelicht tussen de jaarrekening en de begroting na wijziging. Daarbij zijn ook de reservemutaties per programma weergegeven. Per product worden de afwijkingen met een saldo groter dan € 50.000 verklaard. In onderstaande tabel wordt per kolom het saldo van de baten en lasten getoond.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Verschil 2023
110.00 Openbare orde en veiligheid	-281	-281	0
120.00 Brandweezorg	-2.613	-2.611	3
120.20 Rampenbestrijding	-284	-258	26
420.00 Openbaar basisonderwijs	-32	-38	-6
421.00 Bijzonder basisonderwijs	-112	-118	-6
430.00 Openbaar speciaal basisonderwijs	-11	-12	-1
450.00 Onderwijshuisvesting	-2.053	-1.696	356
480.00 Gemeenschapp. baten en lasten onderwijs	-1.218	-1.206	12
510.00 Openbaar bibliotheekwerk	-1.154	-1.157	-3
511.10 Vrede- en ontwikkelingssamenwerking	-612	-746	-133
530.00 Sport	-2.234	-1.740	494
540.00 Bevordering kunst en cultuur	-2.244	-1.648	596
541.00 Musea	-58	-53	5
541.20 Oud Archief	-148	-146	3
580.00 Mediabeleid	-35	-34	1
610.00 Samen Wageningen	-4.409	-4.203	207
625.00 Beleidsdomein ondersteunen van vrijwilligerswerk	-6	-5	0
625.20 Beleidsdomein gehandicapten	-25	-10	15
625.30 Beleidsdomein vluchtelingenbeleid	1.034	1.776	741
625.40 Beleidsdomein ondersteunen van mantelzorg	-121	-63	57
625.50 Beleidsdomein leefbaarheid/Soc. Veiligheid	-341	-262	80
625.80 Beleidsdomein gezondheidsbeleid	-1.551	-1.483	68
625.90 Beleidsdomein cultuur als middel participatie	-552	-360	192
626.10 Integrale toegang en algemeen sociaal domein	-2.963	-2.936	27
626.20 Burgerkracht en innovatie	-365	-168	197
626.30 Werkgelegenheid	-2.497	-2.361	136
626.31 WSW	-3.623	-3.443	180
626.60 Individuele ondersteuning	-19.508	-19.018	490
626.70 Sociale zekerheid	1.666	2.005	339
626.81 Armoedebestrijding	-5.694	-6.291	-597
650.00 Kinderopvang	-436	-130	305
Saldo van baten en lasten voor reservemutaties	-52.480	-48.699	3.781
450.00 Onderwijshuisvesting	398	398	0
530.00 Sport	-23	-134	-112
540.00 Bevordering kunst en cultuur	253	253	0
610.00 Samen Wageningen	287	287	0

Exploitatie	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Verschil 2023
625.30 Beleidsdomein vluchtelingenbeleid	-380	-380	0
625.80 Beleidsdomein gezondheidsbeleid	67	67	0
625.90 Beleidsdomein cultuur als middel participatie	376	376	0
626.81 Armoedebestrijding	4.138	3.964	-174
Mutaties reserves	5.116	4.831	-285
Resultaat na reservemutaties	-47.364	-43.868	3.496

450.00 Onderwijshuisvesting

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 356.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het voordelig resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door de subsidie verduurzaming schoolgebouwen van € 422.000 die niet is gebruikt in afwachting van de gemeentelijke besluitvorming over de verduurzaming schoolgebouwen.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om de € 422.000 voor verduurzaming onderwijsgebouwen bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

511.10 Vrede- en ontwikkelingssamenwerking

511.10 Vrede- en ontwikkelingssamenwerking

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 133.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het Personeelsbudget voor de personele inzet bij Wageningen45 is in de begroting opgenomen bij het team Publieke Dienstverlening, terwijl de hiermee samenhangende lasten zijn verantwoord bij product 511.10 'Vrede en ontwikkelingssamenwerking'. Per saldo is hier geen sprake van een nadeel in de jaarrekening. Het voordeel bij team Publieke Dienstverlening (ca. 0,1 miljoen) is gelijk aan het nadeel bij product 511.10.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

530.00 Sport

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 494.000. Dit wordt als volgt verklaard:

We hebben in 2023 meer huurinkomsten gehad dan begroot. Deels komt dit doordat voor sporthal De Vlinder de afspraken over indexering afwijken van de afspraken met het overige gemeentelijke vastgoed. Daarnaast zijn de inkomsten gestegen doordat er meer uren zijn verhuurd in de sportaccommodaties. Dit alles levert een voordeel op van €117.000.

Op de budgetten alg. kosten Sportraad en Aanspreekpunt Sport is er een voordeel behaald van circa € 55.000 doordat de kosten verantwoord konden worden via de Brede SPUK. Het gaat om een verschuiving van middelen, geen extra middelen.

Bij de kleine aanschaffingen is er een onderbesteding van €31.000 gerealiseerd. In 2023 zijn materialen besteld, maar deze producten worden pas in 2024 geleverd en gefactureerd.

Bij het Zwembad de Bongerd is er een voordeel van € 165.000 voor kosten die we in 2023 dachten te maken. Door vertragingen in het proces worden deze kosten in 2024 verwacht m.b.t. de concessie overeenkomst en Programma van Eisen voor de nieuwbouw. We verwachten hiervoor in 2024 € 114.000 nodig te hebben, dit hebben we opgenomen in een budgetoverheveling.

In de begroting van 2023 staat een budget van € 45.000 dat bestemd was voor beheerskosten van een Nieuwe Sporthal, na vertrek van KV Wageningen uit de Aanloop. We gaan onderzoeken of dit budget in de toekomst nog nodig is. Verder is er binnen de diverse (vele) sport exploitatie budgetten een onderbesteding van de budgetten gerealiseerd (voordeel per saldo € 70.000), bestaand uit een groot aantal kleine afwijkingen.

Bij de reservemutaties is een nadelig resultaat van € 112.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Er is minder onttrokken uit de investeringsreserves, omdat geplande investeringen (waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt uit investeringsreserves) nog niet of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. Tegenover het nadeel bij de reserve-inzet staat een voordeel bij de kapitaallasten, waarvan een deel al als voordeel is meegenomen in de bestuursrapportage Najaar 2023.

540.00 Bevordering kunst en cultuur

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 596.000. Dit wordt als volgt verklaard:

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 65.000,- voor het opstellen van de vastgoednota bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten. Dit proces gaat verder in 2024.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 416.000,- bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten voor het vormen van een cultuurfonds. De ambitie is om deze middelen eerst over te hevelen en in 2024 gelijktijdig met de nota reserves en voorzieningen een besluitvormingstraject te starten. Het totaal van €416.00 bestaat resterende middelen voor het Cultuur Actie Plan en de broedplaats uit het jaar 2022 en het jaar 2023. Wanneer er gekozen zou worden voor een cultuurfonds zou deze kunnen bijdragen aan de ambities van het cultuuractieplan en/of het faciliteren van een broedplaats.

Het resterend voordelig resultaat is een onderuitputting die op het regulier budget voor cultuureducatie is ontstaan. Dit komt doordat er voldoende middelen beschikbaar zijn in begroting om alle scholen in Wageningen gebruik te laten maken van het gehele Kunstmenu én kunnen deelnemen aan CMK. Scholen maken hierin hun eigen afwegingen, waardoor het budget niet volledig uitgeput wordt.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0,- gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

610.00 Samen Wageningen

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 207.000. Dit wordt als volgt verklaard:

De begrotingsbudgetten voor Welsaam zijn opgenomen bij het product 610.00. De uitvoeringsbudgetten voor Welsaam worden jaarlijks geïndexeerd. Een deel van de gebudgetteerde uitvoeringskosten konden we in 2023 éénmalig financieren vanuit de SPUK-Wet Inburgering en vanuit de Gala-SPUK regeling voor mantelzorg, eenzaamheid en versterking sociale basis. Als gevolg van genoemde additionele financiering is een voordeel bij de kosten van de uitvoering gerealiseerd.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 587.000 voor Innovatiebudget sociaal domein 2022 en innovatiemiddelen 2023 bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten. Het voordeel van € 587.000 betreft de budgetoverschotten van 2022 en 2023 tezamen.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

625.30 Beleidsdomein vluchtelingenbeleid

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 741.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Vanuit de Wet Inburgering 2021 heeft de gemeente meer middelen ontvangen in de specifieke uitkering voor de inburgeringstrajecten dan uitgegeven. Deze middelen blijven beschikbaar om de trajecten van inburgeraars te kunnen betalen. Ook in het uitvoeringsbudget Wet Inburgering 2021 zijn de uitgaven lager geweest dan de rijksbudgetten (onderbesteding van €244.000). De onderbesteding bij de kosten wordt deels veroorzaakt door financiering van ambtelijke personele inzet vanuit de salarisbudgetten en daardoor niet ten laste van het projectbudget. Daarnaast hebben we een extra vergoeding (€22.000) ontvangen vanuit de bed-bad-brood middelen via de gemeente Ede, deze middelen zijn in een eerder stadium al uitgekeerd aan de betreffende organisaties.

Via de bestuursrapportage najaar 2023 is al een voordeel van € 1.000.000 bij de opvang van ontheemde Oekraïners gemeld en verwerkt in de cijfers van de begroting. In de jaarrekening hebben we een aanvullend voordeel van € 475.000 gerealiseerd, voornamelijk als gevolg van de in 2023 ontvangen nabetaling van de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne over het jaar 2022 en de verwachte nabetaling over 2023.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

625.40 Beleidsdomein ondersteunen van mantelzorg

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 57.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het uitvoeringsbudget is in de programmabegroting opgenomen in lijn met het budget van voorgaande jaren. De kosten van mantelzorg-complimenten fluctueren jaarlijks en zijn afhankelijk van het aantal goedgekeurde aanvragen. In 2023 was sprake van een lager aantal aanvragen, waardoor het budget (net zoals in 2022) niet volledig is besteed. De subsidie voor mantelzorgwaardering is in 2023 toegekend aan Welsaam als onderdeel van het totale uitvoeringsbudget bij product 610.00 'Samen Wageningen', waardoor er in 2023 eenmalig een voordeel is gerealiseerd bij het subsidiebudget dat hiervoor in de begroting bij product 625.40 'Ondersteunen van Mantelzorg' is opgenomen. We zullen onderzoeken of het budget in de begroting 2025 en verder structureel kan worden verlaagd.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

625.50 Beleidsdomein leefbaarheid/soc. veiligheid

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 80.000. Dit wordt als volgt verklaard:

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 70.000 voor Diversiteit bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

Op 1 januari 2024 is de beleidsmedewerker Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid gestart. Bovenstaand budget is bedoeld voor de ontwikkeling van de visie en de creatie en uitvoering van het bijbehorende uitvoeringsplan, zowel intern als extern (samen met de stad). In 2023 is al €40.000 uit dit budget gependend aan het onderzoek en rapport van Movisie in het kader van de interne en externe verkenning op DIG-gebied. Dit is de nulmeting waar we in 2024 verder op kunnen bouwen, waarvoor we het resterende budget uit 2023 nodig zullen hebben.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

625.80 Beleidsdomein gezondheidsbeleid

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van €68.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Deze onderschrijding heeft te maken met een positief resultaat ter hoogte van €40.000 van VGGM over 2022 en de middelen die we hebben ontvangen vanuit de Brede SPUK GALA voor integraal Gezondheidsbeleid, resulterend in een extra voordeel van €28.000.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

625.90 Beleidsdomein cultuur als middel participatie

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 192.000. Dit wordt als volgt verklaard:

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 38.000,- voor een tijdelijke oplossing voor de luchtkoeling Junushoff voorjaar 2024 bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 58.000,- voor het festivalklimaat bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten. Deze middelen zijn nodig om een subsidieregeling uit te kunnen voeren en deze regeling na een evaluatie/herziening nogmaals te kunnen openstellen. Deze investering in het festivalklimaat komt voort uit afspraken die zijn gemaakt in een samenwerkingsagenda met gemeente Ede. Deze middelen voor het festivalklimaat zijn afkomstig uit de coronamiddelen die wij hebben ontvangen van het rijk.

In totaal is er sinds 2020 voor € 1.092.000,- uitgegeven aan coronasteunmaatregelen. Van het rijk ontving de gemeente verdeeld over verschillende circulaire €816.000,-. De resterende dekking kwam voort uit bestaande budgetten. De resterende coronamiddelen van het rijk zijn sinds 2020 diverse malen overgeheveld. De overhevelingen ten behoeve van de Junushoff en het festivalklimaat zijn de laatste overhevelingen van de coronamiddelen. Alle coronamiddelen van het Rijk hebben een bestemming gekregen. Het restant op dit product (€60.000,-) valt vrij. En is er voor € 36.000 aan diverse kleine afwijkingen.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0,- gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

626.20 Burgerkracht en innovatie

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 197.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Uit het coalitieakkoord is er budget van €160.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding uitvoeringsplan Kind Centraal met doelgroep 12-18 jaar en Plan van aanpak Kansengelijkheid. Er is een politieke afweging geweest waarbij de uitvoering is doorgeschoven naar 2024.

Van het raadsbudget van € 50.000 voor burgerkracht en innovatie is er €10.000 besteed. Het restant is door de raad niet gebruikt om een project of activiteit met een sociaal-maatschappelijk doel mogelijk te maken of veilig te stellen met een incidentele bijdrage. Uitvoering van een motie om maximaal € 30.000,- bij te dragen uit het raadsbudget aan Wageningen Inclusief, wordt in 2024 opgepakt.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

626.30 Werkgelegenheid

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 136.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Dit resultaat wordt met name verklaard door een afname van het aantal lokale trajecten waar gebruik van is gemaakt. Ook zijn via de arbeidsmarktregio op regionaal niveau trajecten ingezet, wat een voordeel oplevert op ons eigen resultaat. Daarnaast hebben we extra beschutte werkplekken gerealiseerd ten opzichte van de taakstelling. Deze extra kosten kunnen worden gedekt vanuit het overschot dat we op re-integratietrajecten hebben gerealiseerd. Het realiseren van beschutte werkplekken levert ook inkomsten op in de vorm van onder andere loonkostensubsidie die we als werkgever ontvangen. Het resultaat op dit totale product komt daarmee neer op een voordeel van €136.000 ten opzichte van de begroting.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

626.31 WSW

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 180.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het resultaat is grotendeels te verklaren door de volgende oorzaken. Het Lage inkomensvoordeel (LIV) is over 2022 incidenteel met terugwerkende kracht verhoogd. Ook zijn een aantal transitievergoedingen en gelden voor de Ziektewet ontvangen die niet zijn begroot. Dit leidt gezamenlijk tot een voordelig resultaat op de bijdrage van het UWV van €126.000,-. Er zijn minder vervoerskosten gemaakt en er is minder reiskostenvergoeding verstrekt aan de medewerkers Wsw dan begroot. Totaal is er daardoor op verplaatsingskosten een voordeel van €76.000,- gerealiseerd.

De lonen zijn op basis van het Cao Wsw gestegen. Dit komt door zowel de stijging van het wettelijk minimumloon in 2023 (13%), als door het resultaat van Cao onderhandelingen (7%). Dit leidt totaal tot een structurele stijging van de loonkosten. Deze stijging werkt ook door in de loonkostensubsidie die we voor deze doelgroep verstrekken en (als werkgever) ontvangen. Deze extra lasten kunnen in 2023 worden opgevangen binnen de totale begroting op het product Wsw door de genoemde hogere baten. Het overige resultaat is te verklaren door een aantal kleinere posten.

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

626.60 Individuele ondersteuning

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 490.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het product bestaat uit drie onderdelen: Jeugdhulp, Beschermd Wonen en Wmo.

Voor individuele voorzieningen jeugdhulp geldt een voordelig resultaat van €284.000. Bij de 2e Bestuursrapportage is op basis van prognose de initiële begroting voor de jeugdhulpproducten opgehoogd met €1,6 miljoen. Achteraf bleek dat er een bedrag van €1,3 miljoen benodigd was. Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van geïndiceerde jeugdhulp is ongeveer gelijk aan 2022. De kosten van de geïndiceerde jeugdhulp zijn echter ruim 8% meer dan de kosten voor 2022. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Indexatie (4,78%);
- Extra kosten door tariefstijging bij verblijf voor herstelplan Pluryl (2% extra kosten);
- Complexere hulpvraag: bij de vormen van verblijf, toename van het gebruik van landelijk gecontracteerde aanbieders en specialistische GGZ.

De trend is vergelijkbaar met landelijke en regionale cijfers.

Voor Wmo is de realisatie nagenoeg gelijk aan de begroting (- €33.000). De uitschieters daarbinnen zijn:

- hogere uitgaven op Woonvoorzieningen. Het aantal unieke cliënten is met 50% toegenomen.
- lagere uitgaven op het Vraagafhankelijk vervoer. Het aantal cliënten is nog niet terug op het niveau van voor Corona.
- lagere uitgaven dan begroot op Ondersteunende begeleiding individueel.

Voor Beschermd wonen is er een voordelig resultaat van €239.000. De kosten voor Beschermd Wonen zijn weliswaar gestegen vanwege een toename in de zorgwaarde van de trajecten, maar daar tegenover staat dat de indexering van de inkomsten hoger is dan begroot.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

626.70 Sociale zekerheid

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 339.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Uitkeringen algemene bijstand, IOAW, IOAZ, Bbz en Loonkostensubsidie (€ 343.000 voordeel)

De vaststelling van het definitieve bijstandsbudget vanuit het Rijk heeft geleid tot een verhoging van het budget van € 100.000 ten opzichte van de bestuursrapportage najaar.

In totaliteit is een voordeel van € 343.000 ontstaan op de verstrekkingen van de bijstandsuitkeringen, IOAW, IOAZ, Bbz en Loonkostensubsidie. In verhouding tot het totaal te besteden budget komt dit neer op een afwijking van 3%.

Studietoelage (€ 64.000 nadeel)

In de bestuursrapportage voorjaar 2023 is het budget voor de studietoelage i.v.m. de wetswijziging structureel met € 295.000 verhoogd. In de bestuursrapportage najaar is opnieuw een overschrijding aangekondigd. Het minimumloon is per 1 juli 2023 gestegen met 3,13% en het aantal studenten dat gebruik maakt van de regeling nam tot aan het einde van 2023 toe, over heel 2023 een stijging van 75%. Door de wetswijziging is er geen vermogensgrens meer, wordt er met terugwerkende kracht toegekend en zijn toekenningen voor onbepaalde tijd in plaats van zes maanden. Dit heeft tot een hogere stijging geleid in aantallen dan vooraf was ingeschat. Hierdoor is in 2023 een extra overschrijding van € 64.000 ontstaan.

Afwikkeling Tozo 2022 (€ 60.000 voordeel)

In de jaarrekening 2022 is rekening gehouden met een te hoge terugbetalingsverplichting voor de Tozo 2022 (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers). Dit valt nu in de jaarrekening 2023 vrij. Het gaat om een bedrag van € 60.000.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:
Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

626.81 Armoedebestrijding

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 597.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het nadeel van € 597.000 bestaat uit een drietal grote posten plus een optelling van diverse kleinere posten:

Energietoelage (€ 969.000 nadeel)

In de algemene uitkering in programma 3 is, via de decembercirculaire 2023, een bedrag van € 1.472.000 beschikbaar voor het uitvoeren van de Energiecompensatie 2023. Op deze regeling is in 2023 per saldo nog circa € 500.000 over. Om de regeling die nog tot 1 juli 2024 doorloopt, uit te kunnen voeren, wordt een budgetoverheveling voorgesteld.

Ik doe digitaal mee (€ 164.000 voordeel)

Er is een bedrag van € 164.000 overgebleven op de regeling Ik doe digitaal mee. De raad heeft bij de besluitvorming van het project Inkomenszekerheid unaniem een motie aangenomen om de regeling in 2024 voort te zetten en hiervoor € 50.000 te regelen in de bestuursrapportage 2024. Daarom is niet gekozen voor een budgetoverheveling maar om de uitvoering van de motie bij de bestuursrapportage 2024 te verwerken.

Middelen flankerend beleid energiearmoede en dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden (€ 141.000 voordeel)

Het Rijk heeft circa €146.000 incidenteel beschikbaar gesteld voor beleid energiearmoede en de gemeentelijke aanpak armoede en schulden. Hiervan is een overschot van circa €141.000. Aangezien het incidentele middelen zijn konden deze niet ingezet worden voor nieuwe structurele initiatieven. Bij de uitvoering van de bestaande armoede aanpak zijn de begrote budgetten voldoende geweest en is de inzet van de incidentele middelen niet nodig geweest.

Overige kleinere afwijkingen (€ 67.000 voordeel)

Op diverse posten zijn kleinere afwijkingen ontstaan die samen tot een voordeel van € 67.000 leiden. Dit betreft grotendeels posten met een incidenteel karakter.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 500.000 voor het verstrekken van de Energietoelage bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

Bij de reservemutaties is een nadelig resultaat van € 174.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Dit betreft voor een bedrag van € 164.000 de lagere onttrekking voor "Ik doe digitaal mee". De overige € 10.000 betreft het "Ik doe mee fonds".

650.00 Kinderopvang

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 305.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Er is meer subsidie vanuit het Rijk ontvangen dan begroot. In de begroting is uitgegaan van het begrote bedrag voor 2022 met indexatie. Het werkelijk uitgekeerde bedrag ligt veel hoger; deze lag ook in 2022 al hoger dan begroot.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

Toelichting Programma 2 Wageningen Fysiek

Overzicht baten en lasten programma 2

Hieronder worden de financiële verschillen toegelicht tussen de jaarrekening en de begroting na wijziging. Daarbij zijn ook de reservemutaties per programma weergegeven. Per product worden de afwijkingen met een saldo groter dan € 50.000 verklaard. In onderstaande tabel wordt per kolom het saldo van de baten en lasten getoond.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Verschil 2023
140.00 Dierenwelzijn	-72	-89	-17
210.00 Wegen, straten en pleinen	-3.502	-3.899	-397
210.10 Nutsbedrijven en derden	-27	-34	-7
210.50 Openbare verlichting	-445	-497	-51
211.00 Verkeersmaatregelen	-1.035	-1.311	-276
214.00 Parkeervoorzieningen	538	620	82
221.00 Rijnhaven	103	2	-101
223.00 Veerdiensten	-127	-143	-16
310.00 Markten	21	-3	-23
310.10 Bevordering handel en ambacht	-425	-598	-172
310.20 Bevordering bedrijfsvestigingen	-793	-440	353
541.10 Cultuurhistorie	-157	-151	7
560.00 Wijk- en buurtbeheer	-3.963	-4.051	-88
710.10 Plaagdierbestijding	-124	-109	15
721.00 Afvalverwijdering en -verwerking	1.207	1.995	788
722.00 Riolering en waterzuivering	652	662	10
722.10 Waterkering, afwatering en landaanwinning	-204	-211	-6
723.00 Energiebeheer	-1.955	-2.343	-389
723.10 Milieubeheer	-345	-300	46
724.00 Beheer begraafplaats	131	120	-11
810.00 Ruimtelijke beleid	-2.949	-2.471	478
810.20 Ruimtelijke beheer	-162	-158	3
810.30 Bestemmingsplannen	-289	-162	127
810.40 Kostenverhaalallocaties	1.561	-426	-1.987
820.00 Volkshuisvesting	-933	-713	220
820.10 Exploitatie verspreid woningbezit	-15	-18	-3
821.00 Stadsvernieuwing	-33	-29	4
822.10 Woonruimte zorg	-39	-39	0
822.30 Vastgoedstelsel	-208	-203	5
825.00 Omgevingsvergunning	-775	-1.106	-331
830.00 Grondexploitatie	-172	-168	4
830.10 Exploitatie vastgoed	-322	-382	-60
Saldo van baten en lasten voor reservemutaties	-14.860	-16.654	-1.794
210.00 Wegen, straten en pleinen	676	768	92
210.10 Nutsbedrijven en derden	0	42	42
211.00 Verkeersmaatregelen	0	0	0
214.00 Parkeervoorzieningen	28	81	53
221.00 Rijnhaven	-15	44	59
310.00 Markten	-5	-5	0
310.10 Bevordering handel en ambacht	64	407	343

Exploitatie	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Vershil 2023
310.20 Bevordering bedrijfsvestigingen	71	71	0
560.00 Wijk- en buurtbeheer	194	107	-87
721.00 Afvalverwijdering en -verwerking	-76	-856	-780
722.10 Waterkering, afwatering en landaanwinning	-66	-66	0
723.00 Energiebeheer	703	1.466	763
724.00 Beheer begraafplaats	19	19	0
810.00 Ruimtelijke beleid	72	72	0
810.30 Bestemmingsplannen	192	192	0
810.40 Kostenverhaalocaties	-1.468	347	1.815
820.00 Volkshuisvesting	16	16	0
825.00 Omgevingsvergunning	452	1.069	616
830.00 Grondexploitatie	210	108	-102
830.10 Exploitatie vastgoed	-20	-4	16
Mutaties reserves	1.046	3.877	2.830
Resultaat na reservemutaties	-13.814	-12.778	1.036

210.00 Wegen, straten en pleinen

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 397.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het grootste deel van de overschrijding wordt veroorzaakt door een fikse kostenstijging van asfalt. De prijs is in 2023 met bijna 30% gestegen. Het tekort bedraagt ca €184.000.

Daarnaast is op gladheidbestrijding ca €37.000 meer uitgegeven. We zien de laatste jaren een toename van strooimomenten. Deze tendens lijkt door klimaatverandering ingegeven. In de begroting 2025 willen we hier op terugkomen en de budgetten structureel verhogen.

Verder is er een overschrijding op uitvoering verkeersbeleid van ca €156.000. Voor een flink deel (€108.000) veroorzaakt doordat inhuurkosten (voor verkeer) op dit product ten laste is gebracht. Verder zijn er veel meer kleine verkeerskundige aanpassingen uitgevoerd dan begroot.

Het overige tekort is verdeeld over meerdere kleine stukjes.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 92.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Om de gestegen kosten te dekken is een hogere onttrekking ten laste van de reserve Hoofdinfrastructuur gedaan van € 92.000.

Per saldo is het financieel nadeel bij product 210.00 Wegen, straten en pleinen (na mutaties reserves) €305.000.

210.50 Openbare verlichting

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 51.000. Dit wordt als volgt verklaard:

De kwartaalvoorschotten van het elektriciteitsverbruik zijn in 2023 € 14.000 per kwartaal hoger dan in het jaar 2019. In 2019 is ingeschat dat een structurele bezuiniging van € 30.000 op de post elektriciteit opgevoerd kon worden. Hoger energietarief, hogere bijkomende kosten zoals energiebelasting, netwerkkosten (netbeheerder Liander) en uitbreiding van het areaal (Kortenoord) zorgen voor een overschrijding van € 55.000 op de post elektriciteitsverbruik. Verbruiksvoordelen als gevolg van het omschakelen naar ledverlichting hebben geleid tot een iets minder hoge overschrijding.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

211.00 Verkeersmaatregelen

Dit product heeft een nadelig resultaat van € 276.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Er is op het onderdeel VRI's/Vecom's een overschrijding geweest van € 171.000. Dit betreft spoedreparatiekosten van de VRI (verkeersregelinstallatie) in verband met meerdere kabelbreuken in het kabelbed van het kruispunt Stationsstraat-Stadsbrink. Tevens is een zweepmast aangeschaft (halfportaal) en geplaatst aan het begin van de fietsstraat.

Verder is een verkeersmedewerker ingehuurd en ten laste van dit product gebracht. De inhuurkosten hebben € 117.000 bedragen. Hiertegenover staat een even groot voordeel op de kostenplaats team beleid en projecten in verband met de vacature junior verkeerskundige.

Diverse kleine verschillen leiden tot een voordeel van € 12.000.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben reservemutaties plaatsgevonden, nl. een onttrekking aan de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen van € 1.263.000 en voor hetzelfde bedrag een storting naar de investeringsreserve voor dekking van de afschrijvingslasten van 2 fietsroutes. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.

214.00 Parkeervoorzieningen

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 82.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Er is in 2023 een bedrag van € 46.000 begroot voor inhuur van tijdelijk personeel (specifieke kennis en kunde), maar er heeft geen inhuur voor dit bedrag plaatsgevonden. Daarnaast is er voor een bedrag van € 30.000 meer baten (heffingen en leges) ontvangen doordat er meer gebruik is gemaakt van betaald parkeren. Tot slot zijn er op diverse posten kleinere afwijkingen ontstaan die samen tot een voordeel van € 6.000 leiden. Dit betreft grotendeels posten met een incidenteel karakter.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 53.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

In het coalitieakkoord is een uitbreiding van de organisatie met een regisseur parkeren opgenomen. De budgetaanpassing als gevolg van deze personele uitbreiding is in de begroting 2023 verwerkt. Bij de verhoging van het salarisbudget in de begroting is verzuimd de inzet van de egaliseringsreserve Parkeergelden hierop aan te passen. In werkelijkheid is in de jaarrekening bij de onttrekking van de egaliseringsreserve Parkeergelden wel rekening gehouden met de hogere salarislasten en de daarmee samenhangende overhead. Per saldo is daardoor € 53.000 meer onttrokken uit de egaliseringsreserve Parkeergelden dan de begrote reserve-inzet.

221.00 Rijnhaven

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 101.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het aantal aankomsten van schepen is met 36% gedaald. Hierdoor is er € 52.000 minder havengeld binnengekomen. Ook is er door een afname van 8% in de overslag € 24.000 minder kadegeld binnengekomen. Ten slotte is er per abuis een te laag tarief gehanteerd in de maanden september tot en met november. Hierdoor kwam er nog eens € 20.000 minder kadegeld binnen. Daarnaast is er op verschillende onderdelen een negatief resultaat van € 5.000 behaald.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 59.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Binnen het product Rijnhaven wordt het resultaat gedoteerd of onttrokken uit de egaliseringsreserve. De hogere reserve-inzet wordt door het grootste gedeelte verklaard door minder opbrengsten op het product, waardoor er een hogere inzet van de reserve benodigd was. De hogere onttrekking uit de reserve onderhoud haven is conform de nota reserves en voorzieningen 2015.

310.10 Bevordering handel en ambacht

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 172.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Er is voor een bedrag van € 343.000 uitgegeven in het kader van Wageningen aantrekkelijk. Dekking voor deze uitgaven, die op het product een nadeel veroorzaken, is de Reserve investeringen stad Wageningen.

Verder is sprake van voordelen ter grootte van € 171.000, die hoofdzakelijk bestaan uit de volgende drie onderdelen:

1. € 32.000 Visie op economie
2. € 112.000 Visie op economie en citymarketing
3. € 30.000 Economisch aandeel in brede welvaart voor Wageningen is helder

Daarnaast zijn er diverse kleine financiële nadelen voor een bedrag van per saldo € 3.000.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 174.000 voor de hiervoor genoemde drie onderwerpen bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 343.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

In 2023 is voor een bedrag van € 343.000 uitgaven gedaan in het kader van Wageningen aantrekkelijk. Deze uitgaven zijn verantwoord op het product Bevordering handel en ambacht en worden gedekt door een onttrekking uit de Reserve investeringen stad Wageningen.

310.20 Bevordering bedrijfsvestigingen

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 353.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij het onderdeel Ondersteuning bedrijfsvestigingen is een voordeel ontstaan van € 155.000. Dit voordeel kan worden verklaard door onderbesteding van inhuurbudget van € 95.000, dat was bedoeld voor de inhuur van een bedrijfscontactfunctionaris. Deze medewerker is per 1 januari 2023 in vaste dienst gekomen. Ten behoeve van de activiteit MKB ondernemers zien de gemeente als aanspreekbaar en ondersteunend wordt voorgesteld € 15.000 over te hevelen. Verder is er een voordeel van € 40.000 op het onderdeel Kennisas. De kosten m.b.t. Kennisas zijn verantwoord op de post Vestigingsklimaat binnen dit product.

Op de post Citymarketing Wageningen is een voordeel ontstaan van € 22.000. Er is € 5.000 budget voor de Stadsagenda niet uitgegeven. Deze activiteit is in 2023 opgestart, maar er zijn daarvoor nog geen kosten gemaakt. Medio 2023 heeft het college een plan goedgekeurd voor een pilot citymarketing. Deze pilot is in oktober 2023 gestart. Eerste betalingen zijn gedaan in 2023. Het wordt volgens subsidierichtlijnen uitbetaald (per kwartaal). Voorgesteld wordt van het restantbudget een bedrag van € 15.000 over te hevelen naar 2024.

Vanwege ziekte is er in het verslagjaar geen uitvoering gegeven aan de post Optimale structuur binnenstad waardoor een voordeel is ontstaan van € 25.000.

Op de post Vestigingsklimaat is een voordeel ontstaan van € 131.000. Het vanuit de jaarrekening 2022 overgehevelde budget ad € 71.000 ten behoeve van werkzaamheden en projecten in het kader van Kennishart Ede Wageningen is niet uitgegeven. Het resterende deel van het voordeel bestaat uit € 30.000 budget ten behoeve van Toekomstbestendig BSPW, € 15.000 ten behoeve van Vestigingsklimaat restant subsidie pilot citymarketing en € 28.000 ten behoeve van Aantrekkelijk vestigingsklimaat voor circulaire, sociale en duurzame bedrijven. Van laatstgenoemde drie voordelen wordt voorgesteld om het grootste deel over te hevelen naar 2024.

Het begrote budget voor Human Capital van € 20.000 is vanwege latere invulling van de (nieuwe) functie adviseur Human Capital niet uitgegeven en zal voor budgetoverheveling worden aangemeld.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om voor de hieronder genoemde onderwerpen in totaal € 90.000 bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten, als volgt te specificeren:

€ 15.000 ten behoeve van 'MKB ondernemers zien de gemeente als aanspreekbaar en ondersteunend'.

€ 15.000 ten behoeve van Vestigingsklimaat restant subsidie pilot citymarketing.

€ 30.000 ten behoeve van Toekomstbestendig Business and science park.

€ 10.000 incidenteel startbudget ten behoeve Aantrekkelijk vestigingsklimaat voor circulaire, sociale en duurzame bedrijven.

€ 20.000 ten behoeve van Gemeentelijke regierol op sociaal ondernemerschap.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

560.00 Wijk- en buurtbeheer

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 88.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij het onderdeel Bomen is sprake geweest van extra kosten van € 62.000 als gevolg van stormschade. Hogere bestekkosten bij het aanbesteden van de aanleg van bermen en hagen bij het onderdeel Plantsoenen hebben geleid tot meerkosten van € 113.000. De post Speelvoorzieningen laat een voordeel zien van € 87.000. Dit bedrag wordt in de Egalisatiereserve beheer openbare ruimte en facilitaire zaken gestort voor toekomstige onderhouds- en renovatiewerken aan speelplaatsen.

Bij de reservemutaties is een nadelig resultaat van € 87.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Het nadelig saldo ad € 87.000 bij de reserve-mutaties betreft de storting in de egalisatiereserve beheer openbare ruimte en facilitaire zaken, gelijk aan het voordeel bij de post "speelvoorzieningen".

721.00 Afvalverwijdering en -verwerking

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 788.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Op het onderdeel beleid en voorlichting is € 75.000 minder uitgegeven. Dit komt omdat onderzoek (sorteeranalyse) later is uitgevoerd en de kosten in 2024 komen. Er zijn minder kosten voor communicatie gemaakt. Tevens zijn de kosten met betrekking tot de plaatsing van ondergrondse containers lager uitgevallen. De uren voor de uitvoering hiervan zijn intern gemaakt, omdat het niet is gelukt om andere werkzaamheden uit te besteden.

Bij het onderdeel uitvoering afval huishoudens is een voordeel ontstaan van € 574.000 ontstaan door de volgende zaken. Bij de vergoeding van PMD heeft een onverwachte hoge afrekening over 2020 plaatsgehad van € 78.000. Door de ACV is het jaar 2022 afgerekend wat heeft geleid tot een teruggave van € 382.000. Hiervan is € 270.000 terug te voeren tot lagere verwerkingskosten als gevolg van de invoering van het puntensysteem waardoor bij het afvalbrenghstation de afvalstroom afgenomen is. Ook was er een voordeel door een hogere prijs voor oud papier en metaal. Door toename van het aantal huishoudens is er € 139.000 meer afvalstoffenheffing opgelegd en ontvangen.

Bij de reservemutaties is een nadelig resultaat van € 780.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Door met name een gunstige eindafrekening met betrekking tot de afvalinzameling over 2022 van € 382.000, een hogere opbrengst van de afvalstoffenheffing van € 139.000, een hogere vergoeding met betrekking tot PMD van € 93.000, lagere inzamelkosten van huishoudelijk afval van € 86.000 en diverse kleinere voordelen, valt de storting in de egalisatiereserve afval hoger uit dan begroot.

722.00 Riolering en waterzuivering

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 10.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Uit de voorziening riolering is € 422.000 onttrokken. Bij de berekening van de hoogte van rioolheffing is voor 2023 rekening gehouden met een korting van 11,5%. Tevens is bij de aanleg van de snelfietsroute Ede-Wageningen een tegenvaller opgetreden, omdat bleek dat ook onder de kruising Churchillweg-Ritzema Bosweg het noodzakelijk was om het riool te herstellen door het te relinen. De kosten daarvan zijn ten laste gekomen van de post Riolering - algemeen. Na onttrekking uit de voorziening riolering resteert nog een nadelig saldo van € 10.000.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

723.00 Energiebeheer

Dit product heeft een nadelig resultaat (vóór reservemutaties) van € 389.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Van het reguliere budget voor uitvoering van klimaatbeleid is € 169.000 niet uitgegeven. Hiervan wordt voorgesteld om € 80.000 over te hevelen naar 2024. Het restantvoordeel van € 89.000 kan worden verklaard door onder andere externe belemmeringen (zoals beperkte netcapaciteit) voor beleidsrealisatie en het beschikbaar komen van (rijks)subsidies, waardoor ambtelijke inzet en gebruik van budget verschoven is.

Er is op de post Warmtetransitie Benedenbuurt een nadeel ontstaan van € 763.000 in verband met gemaakte voorbereidingskosten om een deel van de Benedenbuurt aardgasvrij te maken. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking aan de Reserve Proeftuin aardgasvrije wijken Benedenbuurt.

Bij de uitvoering van het meerjarige Pilotproject aanpak De Nude is een bedrag van € 25.000 nog niet uitgegeven in het verslagjaar. Om het project tot tot een goed einde te brengen en om afspraken met derden partijen na te kunnen komen, dient dit restant budget in 2024 beschikbaar te blijven.

Van de door de provincie Gelderland beschikbaar stelde subsidie in het kader van Gelders Winterfonds ondersteuning energiekosten is een bedrag van € 114.000 niet besteed. Besloten is (collegebesluit 12-12-2023) dit restantbedrag beschikbaar te houden voor gemeentelijke duurzaamheidsinitiatieven richting het MKB.

Diverse kleinere verschillen tellen op tot een voordeel van € 66.000.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om voor de volgende onderwerpen de volgende bedragen bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten:

€ 80.000 budgetoverheveling ten behoeve van Uitvoering klimaatbeleid.

€ 25.000 budgetoverheveling ten behoeve van Pilotproject aanpak De Nude.

€ 114.000 budgetoverheveling ten behoeve van Gelders Winterfonds

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 763.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Er is op de post Warmtetransitie Benedenbuurt € 763.000 uitgegeven in verband met het aardgasvrij maken van een deel van de Benedenbuurt. Dit volledige bedrag is onttrokken aan de Reserve Proeftuin aardgasvrije wijken Benedenbuurt.

810.00 Ruimtelijk beleid

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 478.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het gerealiseerde voordeel wordt grotendeels verklaard door een aantal budgetoverhevelingen. In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om voor de volgende onderwerpen de volgende bedragen bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

1. € 106.384 t.b.v. vasthouden regenwater met focus op hogere zandgronden.

2. € 16.591 t.b.v. vergroten standplaatsen inheemse vegetatie en diersoorten.
3. € 14.470 t.b.v. vergroten standplaatsen inheemse vegetatie en diersoorten.
4. € 144.693 t.b.v. vergroenen van de binnenstad en verbinden groene stukken in de binnenstad.
5. € 25.000 t.b.v. uitnodigende fysieke verbinding tussen campus en binnenstad en de regio.
6. € 100.000 t.b.v. in de binnenstad ruimte geven aan nieuwe vormen van ondernemen.
7. € 100.000 t.b.v. inrichting van de straten en muren is verbeterd.
8. € 49.482 t.b.v. project Grebbedijk.

Bij de reservemutaties is resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

810.30 Bestemmingsplannen

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 127.000. Dit wordt als volgt verklaard:

De posten Bestemmingsplannen algemeen en Actualisatie bestemmingsplan BSPW hebben gezamenlijk een nadelig resultaat van € 30.000. Aanleiding hiervoor is de extra personele inhuur op een aantal bestemmingsplandossiers.

In 2023 hebben we voor de 1e herziening bestemmingsplan Buitengebied een nadelig resultaat van € 13.000 omdat de werkzaamheden om tot vaststelling te komen groter waren dan begroot.

In 2023 hebben we voor de 2e herziening bestemmingsplan buitengebied en Stadion de Wageningse Berg minder kosten gemaakt gemaakt, omdat deze werkzaamheden pas eind 2023 zijn opgestart. Hierdoor hebben we een voordelig resultaat van €141.000. Dit budget hebben we bij de budget overhevelingen opgenomen, daar we deze kosten in 2024 wel verwachten te maken.

Voor de herziening Bestemmingsplan Haven zijn de kosten nog niet geheel in 2023 genomen, de verwachting is dat we deze in 2024 gaan krijgen. Het voordeel is € 29.000. Hiervoor is een budgetoverheveling aangevraagd van € 28.080 bij de resultaatbestemming van de jaarrekening.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

810.40 Kostenverhaallocaties

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 1.987.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het nadelig resultaat wordt enerzijds verklaard door de niet ontvangen bijdragen bovenwijkse voorzieningen in projecten Kortenoord (€ 438.000), De Drijen 2 (€ 251.000), de Born Oost (€ 270.000), de Drijen (€ 107.000), Nudepark II (€ 202.000), algemeen (€ 183.000)

Voor de overige verschillen en de toelichting wordt verwezen naar de verantwoording van de afzonderlijke kostenverhaalexpluaties in het meerjarenperspectief Grondexploitaties 2024. Deze wordt gelijktijdig met de jaarrekening aangeboden aan de raad.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 1.815.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Gemeenten dienen, via een stelselwijziging, alle boekwaarden van faciliterende kostenverhaallocaties uit de grondexploitaties te halen en verantwoorden op de balans (overlopende activa). Dit betreft een voordeel van € 347.000. Ook zijn niet ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen (€ 1.451.000) niet afgedragen aan de Reserve Bovenwijkse voorzieningen.

820.00 Volkshuisvesting

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 220.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Door een hoger saldo op de gemeentelijke rekeningcourant bij de SVN en een hoger rentepercentage zijn de renteopbrengsten € 30.000 hoger uitgevallen.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld voor de volgende onderwerpen de volgende bedragen bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten:

- a. € 106.000 voor Incidenteel inhuurbudget wonen en bouwen.
- b. € 35.000 in verband met de invoering van de Wet goed verhuurderschap.
- c. € 41.000 ten behoeve van het opstellen van de Visie wonen en zorg.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

825.00 Omgevingsvergunning

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 331.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Aan leges bouwvergunningen is € 616.000 minder ontvangen dan begroot. De opbrengst valt met name tegen doordat enkele grote bouwplannen nog niet zijn gerealiseerd en er zijn relatief veel kleinere aanvragen geweest. Om fluctuaties in de legesopbrengsten op te kunnen vangen is in 2012 de reserve egalisatie bouwleges ingesteld.

Daarnaast zijn er op verschillende posten, waaronder handhaving van bouwzaken, kleinere afwijkingen opgetreden die samen resulteren in een voordeel van € 33.000. Dit heeft voornamelijk betrekking op posten met een incidenteel karakter.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 210.000 voor Omgevingswet bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

Voor het project Omgevingswet is de afgelopen jaren, overeenkomstig de daarover bij aanvang gemaakte afspraak, steeds ongebruikt projectbudget overgeheveld naar het volgende jaar. Deze afspraak komt voort uit de onzekerheden over de hoogte en de spreiding van de uitgaven gedurende de implementatie van de wet. Vanuit 2022 is een bedrag ad €414.000 overgeheveld naar 2023, ter aanvulling van het projectbudget ad €212.000. Daarnaast hebben we eind 2023 met de decembercirculaire voor de implementatie van de Omgevingswet €212.000 ontvangen van het rijk. Het totale budget 2023 was daarmee €838.000. Eind 2023 resteert hiervan €252.000. Voor 2024 wordt rekening gehouden met uitgaven ad €535.000 ten behoeve van ontwikkeling visie bebouwde kom, vervolgstappen omgevingsplan, aansluiting bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet, voortzetting van specifieke scholing en ondersteuning bij de uitvoering. Het advies is om €210.000 over te hevelen naar 2024. Rekening houdende met de decembercirculaire 2024 is daarmee is sprake van voldoende budget om kosten die verband houden met inwerkingtreding van de wet op te vangen. Uitgaande van deze overheveling komt een bedrag ad €254.000 vrij te vallen.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 616.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Het tekort van de ontvangen leges bouwvergunningen bedraagt €616.000 en wordt onttrokken uit de egaliseringsreserve bouwvergunningen. Na deze mutatie is de stand van de reserve egalisatie bouwleges per 31/12/2023 € 1.486.000.

830.00 Grondexploitatie

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 4.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Geen significante afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Bij de reservemutaties is een nadelig resultaat van € 102.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Het nadelig resultaat wordt met name veroorzaakt door vertragingen in het project Olympiapark (€ 60.000) en onttrekkingen uit de reserve (€ 40.000) van het beleid.

830.10 Exploitatie vastgoed

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 60.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Door het niet verkopen van gemeentelijk vastgoed hebben we geen netto verkoopopbrengsten.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 16.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

Toelichting Programma 3 Bestuur en Organisatie

Overzicht baten en lasten programma 3

Hieronder worden de financiële verschillen toegelicht tussen de jaarrekening en de begroting na wijziging. Daarbij zijn ook de reservemutaties per programma weergegeven. Per product worden de afwijkingen met een saldo groter dan € 50.000 verklaard. In onderstaande tabel wordt per kolom het saldo van de baten en lasten getoond.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Verschil 2023
001.00 Bestuursorganen (Raad)	-582	-610	-27
001.05 Bestuursorganen (B&W)	-944	-1.301	-357
001.20 Representatie	-131	-121	11
002.00 Bestuursondersteuning College van B&W	-374	-343	32
003.00 Burgerzaken	-901	-944	-43
004.00 Baten secretarieleges burgerzaken	286	326	39
005.00 Bestuurlijke samenwerking	-218	-220	-3
006.00 Bestuursondersteuning Raad en Rekenkamer functie	-523	-519	4
913.00 Beleggingen en overige financiële middelen	142	125	-17
920.00 Lokale belastingen	13.609	13.504	-105
921.00 Algemene uitkering	70.915	75.549	4.634
922.00 Algemene uitgaven en inkomsten	-44	-46	-2
923.00 Bedrijfsvoering	-18.905	-15.682	3.223
Saldo van baten en lasten voor reservemutaties	62.329	69.718	7.389
001.00 Bestuursorganen (Raad)	100	100	0
001.05 Bestuursorganen (B&W)	-35	-35	0
920.00 Lokale belastingen	200	200	0
922.00 Algemene uitgaven en inkomsten	250	250	0
923.00 Bedrijfsvoering	199	297	97
Mutaties reserves	714	812	97
Resultaat na reservemutaties	63.043	70.529	7.486

001.00 Bestuursorganen (Raad)

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 27.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de vaststelling van het inwoneraantal door het CBS (voorjaar 2024) zal blijken dat Wageningen twee opvolgende jaren meer dan 40.000 inwoners heeft, waardoor er voor de raadsleden een verhoogde vergoeding geldt volgens de nieuwe gemeenteklasse 40.001-60.000 inwoners. Op het moment dat dit wordt vastgesteld bij het CBS ontstaat de verplichting om de vergoeding van de raadsleden met terugwerkende kracht tot 1-1-2023 volgens de nieuwe inwonersklasse te vergoeden. Daarvoor is in deze jaarrekening een verplichting voor 2023 opgenomen. De structurele lastenverhoging voor de raadsvergoedingen zal via de bestuursrapportage-I in de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027 worden verwerkt.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 33.500 voor fractieondersteuning bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten. Dit is conform een afspraak uit het Presidium van 2023.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0. gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

001.05 Bestuursorganen (B&W)

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 357.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de vaststelling van het inwoneraantal door het CBS (voorjaar 2024) zal blijken dat Wageningen twee opeenvolgende jaren meer dan 40.000 inwoners heeft, waardoor er voor de collegeleden een hogere vergoeding gaat gelden volgens de nieuwe gemeenteklasse 40.001-60.000 inwoners. Op het moment dat dit bij het CBS wordt vastgesteld ontstaat de verplichting om de vergoeding van de collegeleden met terugwerkende kracht tot 1-1-2023 volgens de nieuwe inwonersklasse te vergoeden. Daarvoor is bij deze jaarrekening een verplichting voor 2023 opgenomen van € 51.400.

Daarnaast dient Wageningen vanaf 2022 de toekomstige pensioenen van (voormalig) wethouders zelf te regelen. Voor actieve wethouders en wachtgelders wordt pensioen opgebouwd in en pensioenvoorziening (eigen bijdrage en werkgever). Voor voormalig wethouders (zonder opbouw) worden eerder opgebouwde pensioentegoeden op peil gehouden.

Omdat vanaf 2022 de pensioenen bij ABP jaarlijks zijn verhoogd (2022-2.39%, 2023-11.96%, 2024-3.03%) en de wethouders pensioenen de pensioenindexatie van ABP volgen, is er voor zowel de actieve en voormalig wethouders, als alle gepensioneerde wethouders, een extra storting in de pensioenvoorziening gedaan van € 260.486.

Tot slot zijn er in 2023 twee voormalig wethouders met pensioen gegaan waarvoor een éénmalige extra storting noodzakelijk was van € 45.114 om aan hun pensioenverplichting te kunnen voldoen.

Een en ander leidt tot structurele lastenverhogingen bij dit product (40.000+ en pensioenverhogingen) die via de bestuursrapportage-I in de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027 worden verwerkt.

Bij de reservemutaties is een resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

913.00 Beleggingen en overige financiële middelen

Dit product heeft een nadelig resultaat (vóór reservemutaties) van € 17.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het volledige nadeel wordt veroorzaakt door lagere dividendinkomsten bij de BNG-aandelen. In 2020 is in een gemeentelijk ombuigingstraject structureel een extra bedrag bij de dividendinkomsten geraamd. Het nadeel bij dit product wordt de afgelopen jaren in de jaarrekening steeds minder, omdat de financiële resultaten van de BNG sterk zijn verbeterd, en we daarom jaarlijks een hoger dividend ontvangen. Het bedrag van de begrote dividendopbrengsten hoeft derhalve niet bijgesteld te worden.

Bij dit product hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

920.00 Lokale belastingen

Dit product heeft een nadelig resultaat (voor reservemutaties) van € 105.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Belastingen met een grote afwijking:

Toeristenbelasting heeft een voordelig resultaat van € 116.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Meer gasten en een betere omzet in de post corona periode.

OZB heeft een voordelig resultaat van € 229.000. Dit wordt als volgt verklaard:

De WOZ is dynamisch en de OZB is daarom lastig te voorspellen. In 2023 zijn er nieuwe WOZ objecten uit de wijk Buitenoord bijgekomen. Die objecten hadden het jaar daarvoor alleen nog een grondwaarde (bouwterrein). In 2023 waren deze woningen gereed en zijn ze volledig gewaardeerd. En er is een groot nieuw object van de WUR bijgekomen.

Uitvoering wet WOZ en overige belastingen heeft een nadelig resultaat van € 319.000. Dit wordt als volgt verklaard:

De inhuurkosten van medewerkers voor de WOZ zijn bij product 920.00 'Lokale belastingen verantwoord bij 'Uitvoering Wet WOZ', terwijl het inhuurbudget is opgenomen bij het team Publieke Dienstverlening. Per saldo is geen sprake van een nadeel in de jaarrekening. Het voordeel bij team Publieke dienstverlening (ca. 0,3 miljoen) is gelijk aan het nadeel bij uitvoering WOZ.

Precariobelasting (gebruik grond/water) heeft een nadelig resultaat van € 67.000. Dit wordt als volgt verklaard:

De leges bouwvergunningen zijn lager uitgevallen dan begroot. Inherent hieraan levert dit minder op aan precariobelasting.

Hondenbelasting heeft een nadelig resultaat van € 43.000. Dit wordt als volgt verklaard:

Het bedrag dat in de begroting staat is te hoog. Regelmatig wordt er door een bureau een check uitgevoerd op het aantal honden en dit komt overeen met wat er in ons systeem staat.

Bij de reservemutaties is een voordelig/nadelig resultaat van € 0 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Bij de reservemutaties is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

921.00 Algemene uitkering

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 4.634.000. Dit wordt als volgt verklaard:

In de cijfers van de begroting 2023 zijn de mutaties tot en met de meicirculaire verwerkt via de bestuursrapportages Voorjaar én Najaar 2023. De uitkomsten van de septembercirculaire en de decembercirculaire zijn niet verwerkt in de begrotingscijfers, omdat deze circulaire zijn verschenen na het opstellen van de bestuursrapportage Najaar 2023. Aankomend jaar streven wij naar de verwerking van de uitkomsten van de septembercirculaire in de begroting via een separate begrotingswijziging, zodat de financiële afwijkingen in de jaarrekening worden beperkt tot de mutaties uit de decembercirculaire.

Via raadsinformatiebrieven is de raad geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire (een voordeel van € 781K) en de decembercirculaire (een voordeel van € 3.558K). Hiermee is het voordeel in de jaarrekening grotendeels verklaard. Het overige verschil (afgerond € 0,3 miljoen) wordt veroorzaakt door het feit, dat de gemeente Wageningen bij de doorrekening van de circulaire is gecalculeerd heeft met een actuele berekening van de gemeentelijke belastingopbrengsten (OZB-inkomsten). Het Rijk heeft in de uitbetalingspecificaties van de algemene uitkering in 2023 bij de inkomstenmaatstaf 'Opbrengsten onroerendezaakbelasting' een lager bedrag opgenomen.

In het kader van een transparante verantwoording in de jaarrekening worden de belangrijkste mutaties uit de september- en decembercirculaire in onderstaande toelichting samengevat. De posten en cijfers komen overeen met hetgeen in de raadsinformatiebrieven aan de raad is gerapporteerd.

Belangrijkste mutaties uit de september- en decembercirculaire:

Septembercirculaire 2023:

- Een voordeel van (afgerond) € 0,8 miljoen, waarvan de helft wordt veroorzaakt door een verhoging van de uitkeringsfactor met 7 punten (van 1,304 naar 1,311) en de andere helft te maken heeft met actualisatie van de hoeveelheden bij een aantal maatstaven.

Decembercirculaire 2023:

- Actualisatie maatstaf 'Huishoudens met een laag inkomen minus drempelwaarde' en de daarmee samenhangende verlaging van de uitkeringsfactor met 7 punten, per saldo resulterend in een voordeel van € 1.043K; het substantiële voordeel voor de gemeente Wageningen heeft te maken met het feit, dat in Wageningen sprake is van een bovengemiddeld aantal huishoudens met een laag inkomen en juist minder huishoudens in de middengroep. Bovendien heeft deze maatstaf een relatief zwaar gewicht binnen het verdeelmodel.
- Overige hoeveelhedenverschillen en mutaties, in totaal een positieve (en structurele) bijstelling in 2023 van € 374K.

- Hogere decentralisatie-uitkeringen (DU), in totaal een voordeel van € 2.141K.
  - De grootste bijstelling heeft plaatsgevonden bij de decentralisatie-uitkering Energietoeslag voor mensen met een laag inkomen. Het Rijk heeft in december de DU Energietoeslag van € 1.473K aan de gemeente uitbetaald. De gemeente Wageningen heeft de financiële ondersteuning voor huishoudens met een laag inkomen om de hoge(re) energiekosten te kunnen betalen (een bedrag van € 1.300 per huishouden) in 2023 aan de inwoners uitbetaald. De via de decembercirculaire ontvangen DU Energietoeslag wordt ingezet voor de financiering van de uitbetaalde energietoelagen. Op deze plaats wordt verwezen naar de toelichting bij product 626.81 'Armoedebestrijding', waar de uitkeringen van € 1.300 aan mensen met een laag inkomen zijn verantwoord. Er is sprake van een doorloop van de aanvragen voor energietoeslag naar 2024. Aangezien ook deze lasten gefinancierd worden uit de in december 2023 ontvangen decentralisatie-uitkering, wordt aan de raad gevraagd een bedrag van € 500K over te hevelen naar 2024 en bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.
  - Andere grote decentralisatie-uitkeringen (DU) in de decembercirculaire zijn de DU Faciliteitenbesluit opvangcentra ter grootte van € 380K en de DU Invoeringskosten omgevingswet ter grootte van € 212K. In het faciliteitenbesluit is geregeld dat de gemeenten die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben, uitkeringen krijgen vanuit een decentralisatie-uitkering. De uitkering is bedoeld om werkzaamheden van de gemeente in en voor de opvangcentra te vergoeden. Het Rijk draagt in 2023 een bedrag van € 212K bij aan de transitiekosten die de gemeente Wageningen maakt in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. De invoeringsdatum is definitief bepaald op 1 januari 2024. Er volgt nog een landelijke stelsevaluatie, waarbij ook de daadwerkelijk gemaakte kosten in beeld worden gebracht. De uitkomst van de evaluatie kan leiden tot een extra uitkering van middelen uit de bestaande reserveringen bij het ministerie van Financiën aan gemeenten en provincies. Dit wordt meegenomen in een volgende circulaire.

Bij het product 'Algemene uitkering' hebben geen reservemutaties plaatsgevonden.

923.00 Bedrijfsvoering

Dit product heeft een voordelig resultaat (voor reservemutaties) van € 3.223.000. Dit wordt als volgt verklaard:

A) Bedrijfsvoering (€ 2.740.000 voordeel)

Bij vrijwel alle teams zijn forse voordelen gerealiseerd door onderbesteding bij de budgetten van salarissen en inhuurkosten. In de begroting 2023 zijn via de 1e begrotingswijziging aanzienlijke extra personeelsbudgetten opgenomen in het kader van de uitvoering van het Coalitieakkoord en de implementatie van de Fitte organisatie. De middelen voor de formatieuitbreidingen zijn niet volledig in het begin van het jaar ingezet; de instroom van nieuwe medewerkers heeft geleidelijk gedurende het jaar plaatsgevonden, waardoor niet het volledige budget in 2023 is benut. Bovendien zijn sommige vacatures om verschillende redenen nog niet opengesteld en vindt invulling daarvan plaats in 2024. Daarnaast konden een aantal vacatures pas later dan gepland worden ingevuld, als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Het voordeel bij alle teams samen komt uit op 2.575.000.

De ambtelijke ureninzet voor investeringsprojecten en bij het grondbedrijf was in 2023 hoger dan begroot, waardoor een extra financieel voordeel is gerealiseerd van € 165.000. Het totaal gerealiseerde voordeel komt bij Bedrijfsvoering uit op € 2.740.000.

In 2023 is een financieel dashboard en een personeelsdashboard operationeel geworden, en wordt het management periodiek geïnformeerd over de benutting van de salarisbudgetten in de organisatie. De sturings- en bijsturingmogelijkheden zijn hierdoor sterk verbeterd. De informatie die in de dashboards is opgenomen, strookt met de hiervoor opgenomen toelichting. De netto instroom van (extra) personeel heeft gefaseerd en geleidelijk plaatsgevonden en het bezettingspercentage is in 2023 elk kwartaal gestegen van 87% in het eerste kwartaal naar 95% in het vierde kwartaal.

De meest significante afwijkingen bij de teams van Bedrijfsvoering zijn hierna meer in detail toegelicht.

Team Beleid en Projecten (B&P), een voordeel van € 953.000:

Bij de teamkosten van Beleid en Projecten is een voordeel gerealiseerd van € 953.000. Kort gezegd komt het er op neer dat het oorspronkelijke salarisbudget van € 4.035.000 via de Nota van wijzigingen + Fitte organisatie is opgehoogd met € 1.997.000. Hiervan is door werving van nieuw personeel ruim € 1 miljoen ingevuld en besteed, een bedrag van € 953.000 is onbenut gebleven. Krapte op de arbeidsmarkt heeft het moeilijk gemaakt om in één jaar tijd het volledige vacaturebudget in te vullen. Daarnaast is er bij de functies uit de Nota van Wijzigingen en Fitte organisatie ook geprioriteerd in de fasering. Dit betekent dat bewust niet alle functies tegelijk zijn opengesteld, maar ook rekening is gehouden met het absorptievermogen van de zittende organisatie. Dit betekent dat in 2023 gestart is met de meest urgente functies en in 2024 hierop verder wordt gebouwd.

Team Beheer en Realisatie (BER), een voordeel van € 743.000:

Het voordeel kan volledig worden verklaard door het feit, dat de beschikbare extra vacatureruimte voorsnog niet is ingevuld. Het uitstel heeft vooral te maken met het verwachte resultaat van het onderzoek van SWECO naar de kwalitatieve en kwantitatieve bezetting op grondzaken en vastgoed, dat in het vierde kwartaal van 2023 is uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zullen de openstaande vacatures in 2024 worden ingevuld.

Team Publieke Dienstverlening, een voordeel van € 433.000:

De inhuurkosten van medewerkers voor de WOZ zijn bij product 920.00 'Lokale belastingen verantwoord bij 'Uitvoering Wet WOZ', terwijl het inhuurbudget is opgenomen bij het team Publieke Dienstverlening. Per saldo is geen sprake van een voordeel in de jaarrekening. Het voordeel bij team Publieke Dienstverlening (ca. 0,3 miljoen) is gelijk aan het nadeel bij product 920.00.

Een hiermee vergelijkbare situatie is aan de orde bij het vacaturegeld voor Wageningen45. Het P-budget voor de personele inzet bij Wageningen45 is in de begroting opgenomen bij het team Publieke Dienstverlening, terwijl de hiermee samenhangende lasten zijn verantwoord bij product 511.10 'Vrede en ontwikkelingssamenwerking'. Per saldo is ook hier geen sprake van een voordeel in de jaarrekening. Het voordeel bij team Publieke Dienstverlening (ca. € 0,1 miljoen) is gelijk aan het nadeel bij product 511.10.

We zullen in 2024 de aandacht voor budgetbeheer intensiveren, zodat er een betere aansluiting is tussen begroting en werkelijkheid.

B) Digitale werkomgeving gerelateerd aan hybride werken (€ 236.000 voordeel)

In de begroting is een bedrag van € 300.000 incidenteel beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van de digitale werkomgeving gerelateerd aan hybride werken. In 2023 is een implementatieplan door het MT vastgesteld waarin een doorlooptijd van 1,5 jaar is voorzien. In 2023 is € 64.000 uitgegeven. Het restant van € 236.000 zal in 2024 nodig blijven voor de verdere implementatie van deze ICT. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 236.000 over te hevelen naar 2024.

C) Transitie toekomstbestendige ICT-organisatie (€ 209.000 voordeel)

In 2023 is een budget van € 240.000 beschikbaar gesteld voor inhuur ten behoeve van de realisatie van een toekomstbestendige ICT-organisatie. De opbouw van de inhuur van benodigde expertise vergde in 2023 enige aanlooptijd en zorgvuldigheid. Er is in 2023 € 31.000 besteed, maar het resterende budget zal gedurende de meerjarige transitie alsnog hard nodig blijven. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 209.000 over te hevelen naar 2024.

D) Informatisering en automatisering (€ 7.000 nadeel)

In de bestuursrapportage najaar is aangegeven dat naar verwachting er € 200.000 zou overblijven op het budget voor de vervanging van vakapplicaties voor o.a. burgerzaken, sociaal domein, geo-informatie, financiën en randvoorwaardelijke applicaties. In de loop van 2023 is er toch nog € 96.000 extra aan vervangingen uitgegeven, wat automatisch leidt tot een lagere storting in de reserve "A-vervangingen Automatisering". Op de andere onderdelen is € 89.000 minder uitgegeven dan begroot. Vanuit het coalitieakkoord en de Fitte organisatie is een deel van de overheadmiddelen toebedeeld aan informatisering en automatisering. Doordat niet alle vacatures in 2023 zijn ingevuld, is de inzet voor ICT-middelen ook niet allemaal benut. In verband met de transitie van de ICT organisatie is behoudend omgegaan met de uitgaven.

E) Flexibele bedrijfsvoering (€ 53.000 nadeel)

Als uitvloeisel van het in het verleden gestarte project 'De Nieuwe Toekomst' vinden zogenaamde

ZUS-onderzoeken (ZUS = Zelf doen-Uitbesteden-Samenwerken) plaats naar nut en noodzaak van evt. uitbesteding van gemeentelijke taken. In 2023 heeft Cyber Projects BV een onderzoek uitgevoerd naar de uitbesteding van IBOR-taken, waarvoor geen budget in de begroting is opgenomen. De totale kosten bedroegen € 53.000 in 2023.

F) Storting voorziening verlofsparen (€ 163.000 nadeel)

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald, dat een voorziening moet worden gevormd voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van jaarlijks niet gelijke omvang. De verplichtingen uit hoofde van het spaarverlof, zoals dat vanaf 2022 van toepassing is, moeten volgens de BBV-commissie in de jaarrekening in een voorziening worden opgenomen, omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft de jaarlijkse toevoegingen en opnamen van spaarverlof. In de jaarrekening 2023 is een voorziening 'Verlofsparen' ingesteld, waarin een bedrag van € 163.000 is gestort.

G) Renteresultaat (€ 270.000 voordeel):

Gemeenten zijn verplicht een surplus aan liquiditeiten aan te houden bij 's Rijks Schatkist. In verband met het feit, dat de gemeente Wageningen in 2022 twee langlopende leningen heeft opgenomen (tegen een lage rente van minder dan 2,0%) voor een bedrag van in totaal € 24,0 miljoen, hebben we in 2023 permanent een hoog saldo bij 's Rijks Schatkist gehad. Het rentetarief bij de schatkist heeft zich in lijn met de stijging van de marktrente gunstig ontwikkeld, en bedroeg in het 4e kwartaal van 2023 gemiddeld zelfs 3,9%. In de bestuursrapportages Voorjaar én Najaar 2023 hebben we rekening gehouden met de hoge rente-opbrengsten bij 's Rijks Schatkist (in totaal is € 950.000 begroot). In werkelijkheid hebben we een nog hoger bedrag van € 1.195.000 aan rente-opbrengsten gerealiseerd bij 's Rijks Schatkist, een voordeel van € 245.000. Ook op de betaalrekening bij de BNG hebben we in 2023 rente ontvangen (€ 5.000). Daarnaast hebben we € 20.000 minder rente betaald dan begroot voor de opgenomen geldleningen, waardoor we een totaal renteresultaat van € 270.000 hebben gerealiseerd.

H) Overige afwijkingen, per saldo een nadeel van € 9.000.

Deze afwijkingen zijn niet significant en worden niet toegelicht in de jaarrekening.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om € 209.000 voor de transitie toekomstbestendige ICT-organisatie en € 236.000 voor de ontwikkeling van de digitale werkomgeving bij hybride werken, bij de resultaatbestemming in de algemene bestemmingsreserve te storten.

Bij de reservemutaties is een voordelig resultaat van € 97.000 gerealiseerd. Dit wordt als volgt verklaard:

Er is ten opzichte van de bestuursrapportage najaar € 96.000 extra uitgegeven aan vervanging van software applicaties, wat leidt tot een lagere storting in de egaliseringsreserve "A-vervangingen Automatisering". Dit alles conform de uitgangspunten zoals opgenomen in de Nota reserves en voorzieningen Wageningen 2015.

De begrote storting in de reserve Revolverend Fonds Verduurzaming Vastgoed van (afgerond) € 1.000 heeft in werkelijkheid niet plaatsgevonden in afwachting van de geactualiseerde Nota reserves en voorzieningen, die in het voorjaar van 2024 aan de raad wordt aangeboden voor vaststelling.